

ENDAGAANO EMPYA I

Endagaano Empya I: Ebyokusomako

Eby'okuwandiika—

EKIBIINA 1:

- I. Enyanjula y'essomo.
- II. Emirembe gy'Endagaano Empya.
- III. Wakati w'Endagaano zombi.
- IV. Ebyafaayo by'ediini n'Ensi.

EKIBIINA 2:

- V. Enjiri.
 - A. Enjiri Ennya.

EKIBIINA 3:

- V. Enjiri. (okwongerako.)
 - B. Entegeka z'Enjiri Ennya
- VI. Obulamu bwa Kristo.
 - A. Ebinyonyola Kristo.
 - B. Obwa Katonda bwa Kristo.
 - C. EEntegeka za Kristo.

EKIBIINA 4:

- VI. Obulamu bwa Kristo. (okwongerako)
 - D. Abatume ba Kristo.
 - E. Ebyamagero bya Yesu.

EKIBIINA 5:

- VI. Obulamu bwa Kristo. (okwongerako.)
 - F. Okukomererwa kwa Kristo.
- Ekigezo.

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

Endagaano Empya I: Ekigezo

Obubonero 20 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Londawo Enjiri biri: wa okunyonyola mu bufunze okwa buli emu era olage engeri gyezawukanamu okuva ku buli emu. (Kozesa ensonga nga ani gweyawandiikibwa, omuwandiisi waayo, omulamwa gwayo oba ekigendererwa, ebigambo ebikulu, enyiriri enkulu, n'ebirala ebirimu eby'enjawulo) (emp. 323,324).
- 2) Kozesa enjiri okuwagira obwa Katonda bwa Kristo (okuva mu wakiri Enjiri biri ez'enjawulo ensonga musanvu ez'enjawulo) (emp. 329,330).
- 3) Waayo okunyonyola kutono okw'obutundu bw'Obujuda obw'enjawulo. Oseemu engeri gye byawukanamu buli kimu ku kinaakyo (olup. 321,322).

Obubonero 10 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Nyonyolayo ekintu kimu ekyateekateekera okuzaalibwa kwa Kristo (olup. 319).
- 2) Wa entegeka y'emu ku Njiri Ennya (emp. 325-327).
- 3) Wa ensonga Enkulu tano ez'entegeka y'obulamu bwa Kristo ng'okozesa Enjiri ya Makko (samu Ebyawandiikibwa eby'enjawulo ebijuliza (olup. 331).
- 4) Wa okunyonyola kutono okukwaata ku omu ku batume 12 abasooka (samu Ebyawandiikibwa ebijuliza) (emp. 333-337).
- 5) Wa okunyonyola kwa lunyiriri lumu oba biri okw'ebyamagero bya Yesu bibiri (samu Ebyawandiikibwa ebijuliza) (emp. 338,339).
- 6) Wakati w'esaawa 4:00 ne 5:00 ez'oku makya ku lunaku olw'okukomererwa kwa Yesu yadduulirwa era najogebwa: (wa ebibinja bina — tewetaaga kujuliza) (olup. 341).

ENDAGAANO EMPYA I

I. Enyanjula Y'essomo.

Eby'okuwandiika—

Amassomo Agali mu Ndagaano Empya:

Nga bwekiri mu massomo g'Endagaano Enkadde, tetujja kusobola kuyiga Ndagaano Mpya yonna mu massomo asatu agasengekeddwa mu bufunze. Ekiruubirirwa kyaffe kwe kulaba biki ebiri mu Ndagaano Empya, tubiteeketeke, n'okuyiga ku miramwa emikulu, wamu n'egimu ku mitwe emikulu egirondeddwa.

Oluvanyuma lw'okumaliriza amassomo gano asatu, tujja kuba tusobola okulaga kiki ekiri mu Ndagaano Empya okutwaalira awamu. Tujja kusobola okugilaga ku mutindo ogugenda ewala, ku bitundu ebimu n'emitwe emikulu egy'Endagaano Empya.

Ekirubirirwa kyaffe kwe kusitulawo okuyiga ku Ndagaano Empya okugenda ewala nga tussaawo entegeka y'okusobola okutegeera ebitabo 27 eby'Endagaano Empya, nga yonna awamu ate nga ebitundu kina kimu.

Amassomo asatu ag'Endagaano Empya:

Endagaano Empya I: Enjiri Ennya ne Yesu Kristo. Muno mwemuli Matayo, Makko, Lukka ne Yokaana.

Endagaano Empya II: Okuzaalibwa kw'Ekkansa. Muno mwemuli Bikelwa bya Batume, Abaruumi, 1 ne 2 Bakkolinso, Bagalatiya ne 1 ne 2 Basesalonika.

Endagaano Empya III: Okugenda mu maaso kw'Ekkansa. Muno mwemuli Ebbaluwa ezawandiikibwa mu Kkomera, Ebbaluwa za Basumba, Ebbaluwa za Bonna ne Baebbulaniya.

Amassomo gakoledwa mu ngeri nsengeke. Bwotamaliriza byonna ebiri mu ssomo erisooka, olwo tandika essomo ery'okubiri okuva awo we wakoma mu ssomo eryasooka. Kyekimu era ng'otandiika essomo ery'okusatu (olw'ensonga eno essomo ery'okusatu lirimu eby'okuyigako bitono kubanga "okuddamu okuyita" mu massomo agasooka kusuubirwa).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

A. Endagaano Empya.

1. Tuli baweereza ab'endagaano EMPYA (2 Kol 3:6) era ab'endagaano esinga obulungi (Beb 7:22) erimu ebisuubizo ebisinga obulungi (Beb 8:6).
2. Endagaano Empya y'entikko y'endagaano zonna wakati wa Katonda n'omuntu. Endagaano endala zonna zakutwaalanga era zasonganga ku ndagaano eno.

B. Ebiri mu ssomo lino.

1. Tujja kutandika nga tuyiga ebimu ku bimu ku byafaayo by'Endagaano Empya .
 - a. Emirembe gy'Endagaano Empya.
 - b. Ebyaliwo wakati w'ebiro by'Endagaano Enkadde n'Empya.
 - c. Ebyafaayo byetutunulira (eby'ensi n'eby'ediini).
2. Enjiri Ennya.
3. Obulamu bwa Kristo.

II. Emirembe gy'Endagaano Empya.

A. Ebitabo by'Endagaano Empya n'emyaka Gyebisuubirwa Okuba nti mwe byawandiikirwa (biwandiikiddwa okusenziira ku nsengeka y'amas-somo asatu ag'Endagaano Empya.

ENJIRI ENNYA	OKUZAALIBWA KW'EKKANISA	OKUGENDA MU MAASO KW'EKKANISA
Matayo (Byawandikibwa Makko wakati wa 50-70 Lukka nga Kristo amaze okujja) Yokaana - 80	1 ne 2 Basesalonika - 50 Bagalatiya - 53 Baruumi - 55 1 Bakkolinso - 56 2 Bakkolinso - 57 Bikolwa bya Batume - 62	EBBALUWA Z'OMU BUSIBE Baefeso - 62 Bakolosaayi - 62 Bafiripi - 62 Firimooni - 62 EBBALUWA ZA BONNA 1 Peteero - 64 2 Peteero - 66 1,2,3 Yokaana - 90 Yuda - 90 Kubikulirwa - 95 Yakobo - 45 oba 62 Abaebbulaniya - 66

ENDAGAANO EMPYA I

B. Ebyaali mu Mirembe.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Eby'okuwandiika

Kozesa olukalala oluddako olw'ebyo ebyaliwo n'emyaka gyebisuubirwa okuba nti byaliwo okufuna okutegeera okw'emirembe gyonna egy'Endagaano Empya.

1. Okuzaalibwa kwa Yesu (Mat 2:1) -- 3 oba 4 B.C (nga Kristo tanajja).
2. Okutandika kw'obuweereza bwa Kristo (Luk: 3:23)--27 A.D (oluvanyuma lw'okujja kwa Kristo).
3. Okufa kwa Kristo n'olunaku lwa Pentekoote (Mak 15:37 ne Bik 2:1) --30 A.D.
4. Okukyuusibwa kwa Paulo (Bik 9:1-19)--32 A.D.
5. Okukyaala kwa Paulo okwasooka e Yerusaleemi (Bik 9:26-30)--34 A.D.
6. Okufa kwa Yakobo omutume (Bik 12:2)--43 A.D.
7. Okukyaala kwa Paulo okw'okubiri e Yerusaleemi (Bik 11:30)--47 A.D.
8. Olugendo lw'obutume bwa Paulo olwasooka (Bik 13:4-14:28)--47, 48 A.D.
9. Okukyaala kwa Paulo okw'okusatu e Yerusaleemi (Bik 15)--48 A.D.
10. Ekiseera Paulo ng'ali mu Kkolinso ku lugendo lwe olw'obutume olw'okubiri (Bik 18:1, 18)--50-51 A.D.
11. Ekiseera Paulo ng'ali mu Effeso ku lugendo lw'obutume olw'okusatu (Bik 19) --52-55 A.D.
12. Okusibibwa kwa Paulo mu Yerusaleemi (Bik 21:17-23:31)--57 A.D.
13. Emyaka ebiri Paulo ng'ali mu Roma (Bik 28:30)--60-62 A.D.
14. Okuzikirira kwa Yerusaleemi --70 A.D.

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

III. Wakati w'Endagaano.

A. Emirembe gy'Endagaano yebiro by'omunda.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Wansi lwe lukalala lw'ebiro eby'enjawulo eby'ebyafaayo ebyayawula okuwandiika kw'ekitabo ekisembayo eky'Endagaano Enkadde (Malaki--430 B.C.) n'okuzaalibwa kwa Kristo (4 B.C.). Kiriza ebibuuzo n'okwogera kwebyo ebikwAata ku bintu eby'ebyafaayo.

1. 450-330 B.C.: Ebiro bya Baperusi.
 - a. Mu biro bino Abaperusi bafuga Yuda. Bakkiriza Abayudaaya okusinza Katonda waabwe.
 - b. Bakobona abakulu be bafuganga ebitundu mu biro bino.
2. 330-166 B.C.: Mu biro bya Alekizanda.
 - a. Alekizanda omukulu yawamba ebitundu bingi ebimanyiddwa mu nsi. Yali mukozi nnyo mu kubunyisa obuwangwa bwa Buyonaani mu bitundu byonna eby'ensi.
 - b. Alekizanda alina ekigera ky'eddembe ekya makulu kye yawa Abayudaaya. Bakkirizibwa okusinza Katonda n'okukuuma amateeka Ge.
 - c. Obufuzi bwa Buyonaani bwaleetera Endagaano Enkadde yonna okukyuusibwa okudda mu lulimi Oluyonaani).
 - d. Mu biro bino, obufuzi bwa Bamisiri n'Abasuuli bwatandika okunyigiriza Abayudaaya ennyo ddala. Ekyasembayo ku nkomerero y'ebiro, Antiyokasi Epifaneesi yayonoona Yekaalu era nagaana Abayudaaya okusinza.

ENDAGAANO EMPYA I

3. 166-63 B.C.: Ebiro bya Hasmonian.

- a. Oluvanyuma lw'emyaka egy'okunyigirizibwa ennyo Abayudaaya bawakanya abafuzi ba Busuuli.
- b. Nga bali wansi w'obukulembeze bwa Maccabeas ne John Hyreamus, Abayudaaya beyagalira mu ddembe ery'obwetwaze mu ggwanga okumala emyaka 100.

4. 63 B.C.: Okutandika kw'Obwakabaka bwa Roma.

- a. Omukungu Omuruumi, Pompey, yalumba era nawangula Yerusaleemi mu 63 B.C. Abafirisuuti bonna baali wansi wa bufuzi bwa kabaka wa Ruumi.
- b. Mu kiseera ky'okuzaalibwa kwa Yesu, Kerode omukulu ye yali afuga Obufirisuuti bwonna. Mu 19 B.C. nga Kristo tanazaalibwa yatandika okuddamu okuzimba yekaalu nate.

B. Ebintu ebyateekateekera okuzaalibwa kwa Kristo.

1. Alekizanda omukulu bwe yawamba ensi yonna, ekyo kyavaamu olulimi Oluyonani okuba nga lwogerwa mu nsi yonna. Okufananya olulimi n'obuwangwa kyateekateeka ekkubo ery'okubunyisa enjiri amangu ennyo.
2. Ettwale lwa Roma lyateekawo mu nsi yonna obufuzi obunywevu. Emirembe ne gijjula ensi. Abaruumi ne bateekawo enkola ya mateeka awamu n'enkola y'enguudo ebyafuula entambula okuba enyangu awamu n'empuliziganya okubeera enyangu ennyo era ennungi. Bino nabyo byaleetera enjiri okuba nga ebunyisibwa mangu nnyo ddala.
3. Enkola ya bafuzi abayiganya amangu ago yaleeta okusaasaana kwa Bayudaaya. Basaasaanira mu bitundu byonna eby'ensi nga babunyisa obubaka bw'obumu bwa Katonda, esuubi lya Masiya, era n'amazima g'ebyawandiikibwa. Kino nakyo kyaleeta enjiri okuba nga ebunyisibwa mangu nnyo ddala.

Eby'okuwandiika —

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

IV. Ebyafaayo by'ensi n'ediini.

A. Ebyafaayo ebikwaata ku diini.

1. Ennyumba ya Kerode.
 - a. Kerode omukulu yafuga Buyudaaya okuva 37-4 B.C. Ye yali kabaka Yesu bwe yazaalibwa.
 - b. Olukalala oluddako lulaga emirembe egy'enjawulo egy'ezadde lya Kerode ne webogerwako mu Baibuli.
 - 1) Kerode Antipa (Luk 3:1; Mat 14:1-12; Mak 6:14-29; Luk 23:7-12).
 - 2) Alukerawo (Mat 2:19-23).
 - 3) Kerode Firipo II (Luk 3:1).
 - 4) Kerode Agulipa I (Bik 12:1-24).
 - 5) Kerode Agulipa II (Bik 25:13-26:32).
2. Bakabaka ba Ruumi.
 - a. Agusito Kayisaali (27 B.C.-14 A.D.).
 - b. Tiberiyo Kayisaali (14-37 A.D.).
 - c. Kaligula (37-41 A.D.).
 - d. Kulawudiyo (41-54 A.D.).
 - e. Nero (54-68 A.D.).
 - f. Galiba, Otho, Vitelliyo (68, 69 A.D.).
 - g. Vespasiano (69-79 A.D.).
 - h. Tito (79-81 A.D.).
 - i. Domitiano (81-96 A.D.).

ENDAGAANO EMPYA I

B. Ebyafaayo by'ediini.

Eby'okuwandiika —

Omuwandiisi Kyakyogerako:

Nga eky'okuddamu eri obufuzi bwa Bayonani eri Abayudaaya, obutundutundu bungi obw'enjawulo bwatandikawo mu diini ya Bayudaaya. Muno mulimu Abafalisaayo, Abasadukayo, Abakeremisiti, Abakerodiya, Abazelote, n'Abawandiisi.

1. Abafalisaayo.

- a. Ekigambo ekyo kitegeeza "abawuddwako".
- b. Bwekityo kyatandika nga emyaka 150 nga Kristo tanajja nga eky'okuddamu eri obuwangwa bwa Bayonani obubi obwali bututte wonna.
- c. Mu kusooka, ekigendererwa kya kabiina kano kyaali kya kwongera kusitula butukuvu na kweyawulira ddala okuva ku nsi. Eky'omukisa omubi, tewayitawo banga ne kizuuka nti ekiruubirirwa kyakyo kyaali kya kya bulimba ku bikwaata ku mateeka.

2. Abasaddukaayo.

- a. Entegeka y'Abayudaaya ab'omukibiina ekya waggulu ne bakabona abakulu.
- b. Bakolagana n'abafuzi ab'ensi abatali ku bya diini era ne bafuna essanyu ly'emigaso gy'obugagga n'okumanyibwa.
- c. Baali bavunanyizibwa ku kutegeka yakaalu n'emikolo gyayo.
- d. Baziya Abafalisaayo okussa mu nkola amateeka. Baali tebakkiriza mu kuzuukira, bamalaika oba emizimu.
- e. Akatundu ka Basaddukaayo kakomekkerereza wamu n'okuzikirira kwa Yekaalu mu 70 A.D.

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

3. Abasseene.

- a. Abasaddukayo beyawula ku bantu abalala okusinziira ku mbeera zaabwe. Abafalisaayo beyawula ku bantu abalala okusinziira ku mutendera gw'ediini. Abasseene beyawula ku bantu abalala okusinziira ku mutendera gw'obutonde n'ensalosalalo z'ensi (beyawula ku bantu mu by'omubiri).
- b. Baberanga mu bigo mu nsozi ne mu mpuku (eky'okulabirako emizingo gy'Enyanja Enfu gyasangibwa mu mpuku za Qumrani awo ekibinja ky'Abasseene wekyabeeranga).
- c. Abasseene babeeranga awo mu bulamu obuzibu. Obulamu bwabwe bwali bugunjufu ate nga bwangu.
- d. Tebentabanga mu kuzinza kwonna mu Yekaalu kubanga berabanga nga bo be ba mazima bokka era nga be Baisirayiri abatuufu.

4. Abalala.

- a. Abakerodiya - Akabinja ak'abalonde Abayudaaya banna bya bufuzi abawagira obufuzi bwa Bakerode.
- b. Abazerote - Nga Abafalisaayo bwe batafanana na Basaddukayo Abazerote nabo baali ba njawulo ku ba Kerodiya. Mu by'obufuzi baali bawakanyiza ddala abafuzi Abaruumi. Okwagala ennyo eggwanga lyabwe kwe balina kwagwekkerera mu kuzikirira kwa Yerusaleemi mu 70 A.D.
- c. Abawandiisi - Baali banadiini "banna mateeka" abawandiika ebyawandiikibwa.

V. Enjiri Ennya.

A. Ebitabo by'Enjiri Ennya.

Matayo, Makko, ne Lukka bifanagana nyo ekireetera okubiyita "Enjiri Efanagana" Yokaana ayawukanako mu ngeri emu naye nga alimu bingi ebifanagana n'Enjiri ziri endala.

ENDAGAANO EMPYA I

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Eby'okuwandiika

Lwaki waliwo enjiri 4? Wekeneenye era oyige ebiri mu kifananyi ekiddako okusobola okuddamu ekibuuzo kino.

Ekitabo	Kyawandiikirwa eri b'ani?	Omuwandiisi	Omulamwa/Ekigendererwa	Ebigambo Ebikulu
Matayo	Bayudaaya: 1. Kijuliza mu Ndagaano Enkadde emirundi egissukka mu 100. 2. Olunyiriri lwa Yesu lutandiikirwa ku lbulayimu 3. Tanyonyola mpisa za Kiyudaaya 4. Akozesa bigambo bya Kiyudaaya (eky'okulabirako Obwakabaka bw'Eggulu mu kifo kya Obwakabaka bwa Katonda). 5. Yesu ayogerwako nnyo nga Omwana wa Daudi 6. okuva edda kigambibwa nti Matayo yawandiikirwa Bayudaaya abakyuusibwa	Matayo: Omuyudaaya omuwooza eyakoleranga Abarumuni; kirabika nga eyali amanyi okuwandiika mu lufuutifuuti lwa yawandiisi ekyamuyamba okuwandiika ekitabo kye; yali omu ku batume ekkumi n'ababiri (Levi).	Yesu owe Nazaalesi yali kabaka era Masiya w'obunnabbi bw'Ekiyudaaya; Ekitabo kirabika nga kyawandiikirwa okufananako nga ebitabo 5 ebya mateeka (ebitundu 5); okuyigiriza kuteekeddwa mu bigambo eby'enjawulo ebyayogerwa.	kituukiriziddwa; obwakabaka (emirundi 50); obwakabaka obw'omugulu; kabaka; "ekyo ekyayogerwa bannabbi
Makko.	Banamawanga Abaruumi 1. Mulimu okujuliza ku Ndagaano Enkadde kutono. 2. Atwaala ebiseera okunonyola ebigambon'empisa z'Ekiyudaaya.	Yokaana Makko: wa luganda ku Balunnabba gwebatambulanga naye awamu ne Paulo; mukwano gwa Peetero	Kyetutunulira ekikulu kiri ku mirimu gya Yesu: waliwo ebyamagero 19 mu suula 16 zokka	Amangu ago
Lukka	Tefilo/Bannamawanga 1. Atwaala ebiseera okunonyola empisa z'Ekiyudaaya 2. emirundi egimu mu kifo kya amannya g'Ekyebbulaniya assawo ga Kiyonaani 3. Olunyiriri lwa Yesu lutandika na Adamu n'ensengeka y'okukemebwa kwa Yesu ekwaatagana ne Lub 3:6 (efanagana)	Lukka: omusawo era eyawandiika Bikolwa bya Batume: mukwano gwa Paulo era yakola wamu naye (genderera engeri gyajuliza ku ffe mu Bikolwa bya Batume)	okwogera ku bulamu bwa Kristo ne byeyakola okusengekeddwa (laba 1:1-4) okutunulira empisa n'ekigendererwa kya Yesu nga omulokozi	abaavu: ebintu; okusaasira
Yokaana	Bannamawanga Abayonaani: 1. alabika nga ekiubirirwa kye kyaali kya nzikiriza ewakanya ebikwaata ku Kristo eyatandika n'Abayonaani. 2. okusinga ennyo bya magezi ga mwoyo: ebya Katonda ebyawandiikirwa Abayonaani	Yokaana: omutume Yesu gwe yayagalanga ennyo, era yawandiika 1,2,3 Yokaana n'ekitabo kya Kubikkulirwa.	essira liri ku mitwe gya kukkiriza nabulamu butaggwawo; okulaga okukkiriza mu Yesu nti Mwana wa Katonda: okuwakanya obutakkiriza kuyigiriza kwa Yesu	okukkiriza; obulamu obutaggwawo

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

Ekitabo	Ebirabika mu maaso	Olunyiririr Olukulu	Elinya lya Kristo	Okukolakwa Kristo	Endabika ya Kristo	Omulumu Omukulu
Matayo	1. Okuyigiriza kw'Okulusozi (5-7) 2. Okutumibwa Okunene (28:18-20) 3. Engero z'omu suula 13(ensi-go, eky'obugagga ekyakisibwa, eruulu ennungi, akatimba) 4. Ebiribaawo mu nnaku ez'oluvanyuma (24-25). 5. Enono z'obwakabaka bwa Katonda (18-20) 6. Essira ku Yesu okulaga nti Ye Kabaka	21:5	MWANA WA DAUDI	Kabaka: offisi ya Kabaka	Mpologoma	Musomesa
Makko	1. Y'enjiri esinga obumpi 2. Eri mu bufunze ate eyogera ku nsonga 3. Eyogera ebyamagero bya Yesu bingi ddala wabula tebinyonyola nnyo. 4. Ekigambo 'amangu ago" kiddibwamu emirundi 17 era nekiba nga kiyimpaya ekita-bo n'ebintu okubimanyisa	10:45	MWANA WA KATONDA	Muweereza: Offisi ya Kabona	Nte Ewuula	Mubuulizi, Mutume
Lukka	1. Kiraga ekisa kya Katonda eri bonna n'okusaasira kwalina eri abantu. 2. Essira liri ku sente n'okusaba 3. Abakazi bamannyiddwa nnyo 4. Essira ku kuzaali-bwakwa Yesu. 5. kye kisinga okwogera ku byafaayo by'obulamu bwa Yesu	19:10	MWANA WA MUNTU	Mulokozi: Offisi ya Kabona ne Nnabbi	Muntu	Musumba Nnabbi
Yokaana	1. akozesa olulimi lwangu 2. songa y'enjiri esinga okuba nga egazi yiziddwa 3. essira lissibwa ku Buntu bwa Yesu(okubikkulirwa okusinga okuba okugazi). 4. essira lissibwa ku Mwoyo Omutukuvu 5. mulimu ebighambo bya Yesu ebya "Ndi" 6. essira lissibwa ku bwa Bwakatonda bwa Yesu. 7. 1/2 ekye kitabo kirimu ennaku za Yesu ezisembayo 8. essira lissibwa ku Katonda Kitaffe	20:31	KIGAMBO KYA KATONDA	Omwana Ataggawo "Ekigambo kya Katonda ekiwandiike" Ofiisi ya Nnabbi	Mpungu	Nnabbi

ENDAGAANO EMPYA I

Omuwandiisi Kyakyogerako:

Olw'okunyonla okusangawo ennyo ku offisi n'endabika za Kristo, laba essomo lya MOTMOT Obukulembeze bw'Obukristaayo (ekirowoozo ky'endabika za Kristo ekyesigamizibwa ku Ezek 1:10 ne Kub 4:7).

Ate era, n'ekirowoozo kyetwayisemu "ekisinga okuba eky'omugaso" omutendera gulina okukwaatagana n'engeri ya buli njiri n'obuweereza obuli mu Bef 4: 11. Bino birowoozo burowoozo.

Waliwo enjiri ez'emirundi eno ez'enjawulo kubanga buli emu ekwaata ku luuyi lwa njawulo oba ebintu eby'obuweereza n'omuntu Kristo Yesu. Ebifananyi bino biyinza okukozesebwa okulaga endabika z'obuweereza ez'enjawulo, ate era n'okukola okuyiga kwa wamu n'okugerageranya enjiri ennya.

Eby'okuwandiika

B. Ebiri mu njiri ennya mu bufunze.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yiga ebiri mu njiri ennya mu bufunze ebiddako n'empapula okuyita mu buli njiri okusinziira ku nsonga za buli mutwe okufuna okutegeeza kwa makulu ga buli kitabo bwe agenda.

1. Matayo (ebiri mu kuyigiriza mu bufunze).
 - a. Okuyigiriza kw'oku Lusozi (Esuula 5-7).
 - b. Okubuulira enjiri mu mawanga (esuula 10).
 - c. Obwakabaka bw'Eggulu (esuula 13).
 - d. Empisa n'okukungaana mu Kkanisa (esuula 18).
 - e. Ebigenda okujja (esuula 24-25).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- 2. Makko (okulaga ebiri mu kitundu).
 - a. Okweteekerateekera obuweereza ku mugga Yoludaani (Mak 1:1-13).
 - b. Obuweereza mu Galiraaya (Mak 1:14-6:30).
 - c. Okuva e Galiraaya (esuula 6-9).
 - d. Okuweereza mu Perea ne Buyudaaya (esuula 10).
 - e. Mu Yerusaleemi (esuula 11-13).
 - f. Egologosa: okufa n'okuzuukira (esuula 14-16).
- 3. Lukka (ebiri mu byabaawo mu bulamu bw'omulokozi).
 - a. Enyanjula (Lk 1:1-14).
 - b. Okulangirira omulokozi (esuula 1, 2).
 - c. Okufanana kw'omulokozi (Luk 3-4:15).
 - d. Obuweereza bw'omulokozi obukola (Luk 4:16-9:50).
 - e. Ekkubo ly'omusalaba gwa Kristo (Luk 9:51-18:30).
 - f. Okubonabona kw'omulokozi (Luk 18:31-23:49).
 - g. Okuzuukira kw'omulokozi (esuula 24).
- 4. Yokaana (ebikulu ebimukwaatako nga okozesa omutwe gw'ebigambo bya Yesu ebya "Nze").
 - a. Masiya (Yok 4:26).
 - b. Emmere ey'obulamu (Yok 6:35).
 - c. Nava waggulu (Yok 8:23).
 - d. Atagwaawo (Yok 8:58).
 - e. Omusana gw'ensi (Yok 9:5).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika

- f. Mulyango (Yok 10:7).
- g. Omwana wa Katonda (Yok 10:36).
- h. Okuzuukira n'obulamu (Yok 11:25).
- i. Mukama era omuyigiriza (Yok 13:13).
- j. Ekkubo, n'amazima, n'obulamu (Yok 14:6).
- k. Omuzabibbu ogwa mazima (Yok 15:1).
- l. Alufa ne Omega; Okusooka n'enkomerero (Kub 1:8; 1:17).
Ensonga eno esembayo eyongeddwako okuva mu kitabo
ky'okubikkulirwa, era ekyawandiikibwa Yokaana.

VI. Obulamu bwa Kristo.

Eky'okubanyako Ebirowoozo

Kozesa ebinyonyola Kristo ebiddako okuyiga n'okwogera Kristo y'ani era n'engeri y'ene yisa ye.

A. Ebinyonyola Kristo.

- 1. Okunyonyola kwa Yokaana (okusinziira ku buli suula mu njiri ya Yokaana).
 - a. Mwana wa Katonda (Yok 1:1-14).
 - b. Mwana wa Muntu (Yok 2:1-10).
 - c. Muyigiriza eyava eri Katonda (Yok 3:2-21).
 - d. Awangula emyoyo (Yok 4:7-29).
 - e. Omusawo omukulu (Yok 5:1-9).
 - f. Mmere ey'obulamu (Yok 6:32-58).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- g. Mazzi ga bulamu (Yok 7:37).
 - h. Awolereza abanafu (Yok 8:3-11).
 - i. Musana gwa nsi (Yok 9:1-39).
 - j. Omusumba omulungi (Yok 10:1-16).
 - k. Omulangira w'emirembe (Yok 11:1-44).
 - l. Kabaka (Yok 12:12-15).
 - m. Muweereza (Yok 13:1-10).
 - n. Akubagiza oba agumya (Yok 14:1-3).
 - o. Muzabbibu ogwa mazima (Yok 15:1-16).
 - p. Agaba Omwoyo Omutukuvu (Yok 16:1-15).
 - q. Omwegayirizi omukulu (Yok 17:1-26).
 - r. Eky'okulabirako ky'okubonabona (Yok 18:1-11).
 - s. Omulokozi eyagulumizibwa (Yok 19:16-19).
 - t. Eyawangula okufa (Yok 20:1-31).
 - u. Adabulula abo abenenya (Yok 21:1-17).
2. Okunyonyola kwa Peetero.
- a. Mwana wa Katonda omulamu (Mat 16:16).
 - b. Ensibuko yokka eya mazima (Yok 6:68).
 - c. Omusumba era omulabirizi w'emeeme (1 Peet 2:25).

ENDAGAANO EMPYA I

3. Okunyonyola okuva mu Kitabo ky'Okubikkulirwa.

- a. Omujulirwa omwesigwa (Kub 1:5).
- b. Alufa ne Omega (Kub 1:8).
- c. Empologoma y'ekika kya Yuda (Kub 5:5).
- d. Omwana gw'endiga (Kub 17:14).
- e. Kigambo kya Katonda (Kub 19:13).
- f. Kabaka wa bakabaka ne Mukama wa bakama (Kub 19:16).

Eby'okuwandiika—

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa olukalala oluddako okuyiga engeri nyingi enjiri mweyogerera obulungi nti Yesu mwana wa Katonda.

B. Obwakatonda bwa Kristo.

1. Yokaana amuyita Katonda (Yok 1:1).
2. Tomasi amuyita Katonda (Yok 20:28).
3. Katonda Kitaffe amuyita Katonda (Beb 1:8).
4. Yali ne Kitaffe nga ensi tenatondebwa (Yok 17:5).
5. Yaliwo nga lbulayimu tanabaawo (Yok 8:51-59).
6. Bamusinza (Mat 14:33). Jukira Katonda yekka gwe basinza (laba Kub 22:8, 9; Bik 10:25, 26; Isa 42:8; Bik 3:11, 12; Bik 14:11-15).
7. Yasonyiwa ebibi (Mak 2:5-11).
8. Ye mutonzi era omukozi wa byonna (Bak 1:16).
9. Yagamba nti alina obuyinza bwonna ku nsi ne mu ggulu (Mat 28:18).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- 10. Ye mukuumi era omufuzi wa byonna (Beb 1:3).
- 11. Yagamba nti: Nze ne Kitange tuli omu” (Yok 10:30).
- 12. Yagamba nti: Bwolaba nze ngolabye ku Kitange” (Yok 14:9).
- 13. Yagamba nti "Ndi” (Yok 8:58; Mak 14:62). “Ndi lye linnya lya Katonda (Yahweh: Kuv 3:14). Nga bwetwalabye Yesu yayogera kino emirundi mingi mu njiri ya Yokaana.
- 14. Ebigambo 'Yesu' ne "Katonda" bulijjo bikyusibwa mu Baibuli (laba Mak 1:1, 14).
- 15. Ani omulala wabula Katonda yayinza okukola ebiddako:
 - a. Yatambulira ku mazzi.
 - b. Obutonde bwamugondera.
 - c. Yawonya abalwadde.
 - d. Yazibula bamuzibe.
 - e. Yatambuza abalema ne bakigala yabawuliza.
 - f. Yagoba emizimu.
 - g. Yafuula amazzi okuba omwenge era nakubaganyamu emmere.
 - h. Yazuukiza abafu.

ENDAGAANO EMPYA I

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Eby'okuwandiika

Kozesa emitwe gino egiri mu bufunze egiddako okuyiga obulamu bwa Yesu Kristo awamu.

C. Ebiri mu bulamu bwa Kristo mu bufunze.

1. Ebya wamu.
 - a. Omwaka gw'okutongoza Kwe (Mak 1:1-14--1 esuula).
 - b. Omwaka gw'okumanyika (Mak 1:16-5:43--5 esuula).
 - c. Omwaka gw'okuwakanyizibwa (Mak 6:1-10:52--5 esuula).
 - d. Wiiki eyasembayo (Mak 11:1-15:47--5 esuula).
 - e. Okuzuukira n'oluvanyuma (Mak 16--1 esuula).
2. Kinnakimu.
 - a. Omwaka gw'okutongooza (26/27 oluvanyuma lw'okuzaalibwa kwa Kristo.).
 - 1) Okubatizibwa kwa Yesu (Luk esuula 3).
 - 2) Okukemebwa kwa Yesu (Luk esuula 4).
 - 3) Yesu alongoosa Yekaalu (Yok esuula 2).
 - 4) Okudda obuggya mu Samaliya (Yok esuula 4).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- b. Omwaka gw'okumanyika (27/28 oluvanyuma lw'okuzaalibwa kwa Kristo.).
 - 1) Okuyitibwa kwa bayigirizwa n'okulondebwa kw'abayigirizwa ekumi n'ababiri (Luk esuula 5-6).
 - 2) Okuyigiriza kw'okulusozi (Luk esuula 6).
 - 3) Olugendo lw'okubuulira olwasooka okuyita mu Galiraaya (Luk esuula 4).
 - 4) Engero z'obwakabaka bwa Katonda (Luk esuula 8).
 - 5) Muwala wa yayiro azukizibwa nate (Luk esuula 8).
 - 6) Yesu atuma e 12 (Luk esuula 9).
- c. Omwaka gw'okuwakanyizibwa (29/30 oluvanyuma lw'okuzalibwa kwa Yesu.).
 - 1) Yesu aliisa 5000 (Luk esuula 9).
 - 2) Peetero ayatula nti Yesu ye Kristo (Luk esuula 9).
 - 3) Okuwanyisibwa (Luk esuula 9).
 - 4) Okuzukizibwa kwa Lazaaro (Yok esuula 11).
 - 5) Yesu atandika olugendo lwe olusembayo eYerusaleemi (Luk esuula 17).
 - 6) Yesu ayogera ku kufa kwe n'okuzuukira (Luk esuula 18).
- d. Wiiki eyasembayo (Sande okutuuka ku lw'okutano).
 - 1) Okuyingira mu Yerusaleemi okw'obuwanguzi (Luk esuula 19--Sande).
 - 2) Ekyeggulo ekisembayo (Luk esuula 22--lwa kuna).
 - 3) Mu lusuku Gesusemani (Luk esuula 23--lwakuna ekiro/ lwakutaano kumakya).
 - 4) Okukomererwa (Luk esuula 23--lwakutaano).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika

- 5) Okuziikibwa (Luk esuula 23--lwakutaano).
- e. Okuzuukira n'oluvanyuma lwakwo.
 - 1) Entaana enjerere (Luk esuula 24).
 - 2) Okulabikirwa okw'enjawulo (Luk esuula 24).
 - 3) Okugenda kwa Yesu mu ggulu (Luk esuula 24).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Ekitundu ekiddako kikuwa ebitonotono ku buli mutume kwabo abasooka era n'abo ababegatako oluvanyuma. Genderera ebyaali bifanana mu bulamu bwabwe. Okuttibwa. Twewaddeyo nga abasajja bali bwe bewaayo? Tweteeseese okwolekera ebizibu ebyo olw'okuweereza Kristo?

D. Abatume ba Kristo. Abatume 12 abasooka (Mat 10:2-4; Mak 3:16-19; Luk 6:13-16) n'ababiri.

1. Simoni Peetero (era amanyiddwa nga Kefa).
 - a. Omuvubi eyafuuka omu ku batume abasatu "mu batume abakulu" (Mat 17:1; 26:37; Mak 5:37).
 - 1) Yali akwaatibwako nyo/afaayo nyo era nga mugonvu (Mat 26:75; Yok 13:9; 21:15-17), ate era yali mwangu nyo (Mat 14:28; 17:4; Yok 21:7).
 - 2) Yali asobola okuwaayo sadaaka (Mat 19:27) ate nga yali asobola okuba omukodo .
 - 3) Yalina okulaba kwa maanyi mu mwoyo (Yok 6:68), wabula nga alwawo okunyweza amazima (Mat 15:15, 16).
 - 4) Yali muvumu (Bik 4:19, 20; 5:28, 29), wabula ng'ate yali ebiseera ebimu mitiitiizi (Mak 14:67-71).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- b. Enjiri ya Makko elaga Peetero byamanyi ku Kristo. Peetero yalina obuweereza bw'okubuulira enjiri eri Abayudaaya okuyita mu Asiya ne Bufirisuuti era kisuubirwa okuba nti yagendera ddala okutuuka e Babulooni okubuulira enjiri (1 Peet 5:13).
 - c. Kigambibwa nti bamukomerera nga yesulise (omutwe wansi) mu Ruumi (mu biseera bye bimu nga ebya Paulo).
2. Yokaana (omuyigirizwa omwagalwa).
- a. Omuvubi era eyafuuka omu ku batume "abakulu".
 - 1) Yali ajudde amaanyi (Mak 3:17), wabula nga takkiriza balala (Mak 9:38).
 - 2) Yalina okuyaayaana kungi (Mak 10:35-37), era nga tayagala kusonyiwa (Luk 9:54).
 - b. Yaweebwa obuvunanyizibwa okulabirira maama wa Yesu (Yok 19:26).
 - c. Obulombolombo bugamba nti okusinga yaweereza mu Asiya yawandiika ebitabo bitaano eby'Endagaano Empya.
 - d. Ku nkomerero y'obulamu bwe, Nero yamuwangangusiza ku kazinga Patumo. Ye mutume yekka gwe batatta olw'okukkiriza kwe, era ndowooza yafa kufa kwa bulijjo.
3. Yakobo omukadde (wamu ne muganda we Yokaana baali bamanyiddwa nga "abaana ab'okubwatuka").
- a. Omuvubi eyali ow'okusatu mu batume "abakulu".
 - b. Yakobo yali mukulembeze owa maanyi mu Kkanisa y'omu Yerusaleemi. Yabuulira mu Yerusaleemi ne mu Buyudaaya.
 - c. Yakobo ye yasooka okuttibwa ku 12. Kerode yamutemako omutwe mu myaka nga 44 oluvanyuma lw'okuzaalibwa kwa Kristo (Bik 12:1, 2).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika

4. Andereya (muganda wa Peetero).
 - a. Omuvubi eyali omuyigirizwa wa Yokaana omubatiza (Yok 1:35, 40). Yaleeta muganda we Peetero eri Kristo (Yok 1:42).
 - b. Kigambibwa nti yabuulira mu Buyonaani ne Asiya (Lasa ne Butuluuki y'omulembe guno), Oluvanyuma yakomererwa ku musalaba gw'omutukuvu Andereya (omusalaba ogwakolebwa mu ngeri ya "X"). Agambibwa nti yabuulira ebibiina ebyakungaana okumulaba ng'afa.
5. Matayo (Levi).
 - a. Omuwooza eyawulira Yesu nga amuyita nagenda (Mat 9:9).
 - b. Yawandiika enjiri ya Matayo era nabuulirira mu Esiyopya ne Parthia.
 - c. Kigambibwa nti bamutira mu Esiyopya.
6. Tomasi (amanyiddwa nga Didumo era Tomasi abuusabuusa').
 - a. Omuyigirizwa eyali yewaddeyo eri Yesu (Yok 11:16), naye nga alwawo okutegeera ebigambo bye (Yok 14:5). Teyaliwo Kristo bweyalabika oluvanyuma lw'okuzuukira kwe (Yok 20:25), era yakubusabuusa (Yok 20:26). Wabula yaweebwa obukakafu (Yok 20:27) oluvanyuma nakkiriza (Yok 20:28; 21:2).
 - b. Kigambibwa nti yabuulira mu Parthia ne Buyindi era nattibwa mu Buyindi nga bamufumita n'efumu.
7. Firipo.
 - a. Yali omu ku bayigirizwa ba Yokaana omubatiza abasooka ate nabeera owa Yesu. Yesu bye yamuyita, yagenda mangu ago era naleeta ne Nasanayiri.
 - b. Omutume Kristo gweyagezesa (Yok 6:5) Nalwawo okutegeera (Yok 14:8).
 - c. Kigambibwa nti era yattibwa buttibwa oluvanyuma lw'okubuulira mu Filugiya.

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- 8. Batulumaayo (era amanyiddwa nga Nasanayiri).
 - a. Omutume eyali omuminsani mu Armema, ne Buyindi.
 - b. Kigambibwa nti bamukuba ne bamutta oluvanyuma ne bamutemako omutwe.
- 9. Yakobo omuto.
 - a. Omutume ayinza okuba nga ye yawandiika ekitabo kya Yakobo.
 - b. Kigambibwa nti yabuulira mu Bufirisuuti ne Misiri eyo gye bamutira. Yakubibwa, yakasuukirirwa amayinza, oluvanyuma nattibwa n'omuggo omunene. Omubiri gwe ne bagusalamu bibiri.
- 10. Yuda (era amanyidwa nga Taddewo).
 - a. Omutume asuubirwa okuba nga ye yawandiika ekitabo kya Yuda.
 - b. Kigambibwa nti yabuulira mu Busuuli ne Buperusi gyeyattibwa nga bamufumita obusaale.
- 11. Simooni (Omuzelote).
 - a. Omutume eyalabika nga asaasira akatundu ka bazelote.
 - b. Kigambibwa nti yabuulira mu Afirika ne Bungereeza era nakomererwa mu Bungereza.
- 12. Yuda (Isukaliyoti).
 - a. Omutume eyakolanga ku sente z'ekibiina.
 - 1) Teyali mwesimbu (Yok 12:6) era yali muluvu (Mat 26:14, 15).
 - 2) Yali munanfuusi (Yok 12:5, 6), naye nalabika nga eyejusizza oluvanyuma lw'okulyamu Yesu olukwe (Mat 27:3, 4; Bik 1:18).
 - b. Yalyamu Yesu olukwe lwa Bitundu bya feeza 30 oluvanyuma ne yetuga (Mat 26:14-16; 27:3-5).

ENDAGAANO EMPYA I

13. Abatume babiri abayongerwako.

a. Matiya.

- 1) Yafuusibwa omutume olw'okulondebwa okw'enjawulo okudda mu kifo kya Yuda (Bik 1:23-26).
- 2) Kigambibwa nti yabuulira mu Esiyopya oba Armenia. Yattibwa nga bamukuba amayinja n'oluvanyuma ne bamutemako omutwe.

b. Paulo (Saulo eyasooka/owedda).

- 1) Abasomye eby'ediini abamu bawulira nga Paulo kwe kwaali okulonda kwa Katonda adde mu kifo kya Yuda nga omutume (Bar 1:1; 1 Kol 1:1; Bag 1:1; 1 Tim 1:1).
- 2) Yali mutume eri bannamawanga (Bar 11:13).
- 3) Obutume bwe bwesigamye ku kiragiyo kya Katonda (1 Tim 1:1), Paulo okulaba Yesu (1 Kol 9:1), era n'okukola obubonero bw'omutume (2 Kol 12:12).
- 4) Kigambibwa nti bamutemako omutwe mu Ruumi olw'ebiragiyo bya Nero, mu kiseera kye kimu nga ekya Peteero.

Eky'okubanyako Ebirowoozo

Kozesa olukalala oluddako olw'ebayamagero bya Yesu (luno lukalala lwa kitundu butundu) okuyiga ekitundu ky'obuwereza bwe buno (genderera: ebyamagero ebisinga birabika mu njiri ezisingawo ku emu, newankubadde nga okujuliza kumu kwe kuweereddwa).

Eby'okuwandiika

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

E. Ebyamagero bya Yesu.

1. Ebyamagero by'okuwonyezebwa n'okusumululwa.
 - a. Omwana w'omukungu e Kaperenawumu (Yok 4:46-54).
 - b. Omusajja eyali asibiddwa emizimu mu sinagoga (Mak 1:23-26).
 - c. Omuntu eyalina ebigenge (Mat 8:2-4).
 - d. Omuweereza w'ekitongole kya ba Ruumi (Mat 8:5-13).
 - e. Maama wa mukyala wa Peetero (Mat 8:14, 15).
 - f. Abasajja babiri okuva e Galadeni (Mat 8:28-34).
 - g. Omusajja eyagongobala /eyakozimba omukono (Mat 9:2-7).
 - h. Omukazi ow'ekikulukuto (Mat 9:20-22).
 - i. Abazibe bamaaso babiri (Mat 9:27-31).
 - j. Kasiru era eyaliko emizimu (Mat 9:32, 33).
 - k. Omuntu eyali omulwadde ku kidiba kye Besuseda (Yok 5:1-9).
 - l. Omuntu eyalina omukono ogukaze (Mat 12:10-13).
 - m. Omuntu eyali kasiru nga muzibe ng'aliko n'emizimu (Mat 12:22).
 - n. Muwala w'omukazi omukanani (Mat 15:21-28).
 - o. Kiggala atayogera (Mak 7:31-37).
 - p. Omuzibe wa maaso e Besusayida (Mak 8:22-26).
 - q. Omulenzi eyaliko omuzimu (Mat 17:14-18).
 - r. Omuntu eyazaalibwa nga muzibe (Yok 9:1-7).
 - s. Omukazi eyagongobala (Luk 13:11-13).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika—

- t. Omuntu eyali alwadde entumbi (Luk 14:1-4).
 - u. Abasajja kumi abalina ebigenge (Luk 17:11-19).
 - v. Abazibe bamaaso babiri (Mat 20:29-34).
 - w. Abaweereza ne Kabona asinga obukulu (Luk 22:50-51).
2. Ebyamagero ebikwaatagana n'amaanyi g'obutonde.
- a. Amazzi gafuusibwa okuba omwenge (Yok 2:1-11).
 - b. Ebyenyanja byebakwaata (Luk 5:4-11).
 - c. Okuteeka kw'omuyaga ku nyanja (Mat 8:23-27).
 - d. Okutambulira ku mazzi (Mat 14:25).
 - e. Okuliisa abantu enkumi etaano (Mat 14:15-21).
 - f. Okuliisa abantu enkumi enya (Mat 14:32-38).
 - g. Sente mu kamwa k'ekyenyanja (Mat 17:24-27).
 - h. Omuti omutiini okukala (Mat 21:18-22).
 - i. Okukwaasa ebyenyanja ebirala (Yok 21:1-11).
3. Ebyamagero ebikwaatagana ku kuzuukiza abafu.
- a. Mutabani wa namwandu eNayini (Luk 7:11-15).
 - b. Muwala wa Yayiro (Luk 8:41, 42, 49-56).
 - c. Lazaaro (Yok 11:1-44).

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa akatundu akaddako okuyiga kyekitegeeza, emirembe gy'ebintu n'ebigambo bya Yesu ebikwaata ku kufa kwe ku musalaba.

F. Okukomererwa kwa Yesu.

1. Ebintu ebyabaawo nga Yesu tanakomererwa.
 - a. Ekyeggulo ekisembayo (Luk 22:14).
 - b. Olusuku lwa Gesusemani (Mat 26:36).
 - c. Okukwaatibwa kwa Yesu (Yok 18:12).
 - d. Mu nyumba ya Kayaafa kabona asinga obukulu (Mak 14:53-65).
2. Ebintu eby'enjawulo ebyabaawo olw'okukomererwa.
 - a. Yesu yagenda mu maaso ga Pilaato ku saawa 12:30 ez'okumakya ku lw'okutaano (Mak 15:1--genderera ebiseera ebisinga bilagibwa nti byaali byesemberedde nnyo).
 - b. Yesu yaweerezebwa ewa Kerode ku saawa 1:00 kumakya. (Luk 23:6-10).
 - c. Yesu bamuzaayo eri Pilaato ku saawa 1:30 kumakya. (Luk 23:11).
 - d. Ku saawa 2:00 ez'oku makya Yesu yasalirwa omusango gw'okufa ku musalaba (Luk 23:23, 24).
 - e. Ku saawa 2:30 ez'oku makya Yesu yatandika okutambula okugenda eGologosa (Luk 23:26).
 - f. Yesu yakomererwa ku musalaba esaawa 3:00 ez'okumakya . (Mak 15:25). oluvanyuma Yesu yasaba Kitaawe abasonyiwe (Luk 23:34).
 - g. Ku saawa 4:00 ez'okumakya, abaserikale bakubira ebyambalo bya Yesu akalulu (Mak 15:24).

ENDAGAANO EMPYA I

- h. Wakati w'esaawa 4:00 ne 5:00 ez'oku makya, Yesu bamuduulira era ne bamukola obubi:
- 1) Abantu bonna (Mat 27:39, 40).
 - 2) Bakabona abakulu (Mak 15:31).
 - 3) Abaserikale (Luk 23:36, 37).
 - 4) Omu ku bazzi b'emisango eyakomererwa awamu naye (Luk 23:39).
- i. Ku saawa 5:00 ez'oku makya Yesu naddamu bulungi era okusaba kw'omubi gwe bakomerera okumpi naye (Luk 23:40-43).
- j. Ku saawa 5:30 ez'okumakya Yesu yawa Yokaana ebiragirow okulabirira maama we (Yok 19:26, 27).
- k. Ku saawa 6:00 mu tuntu enzikiza yakwaata okutuusa esaawa 9:00 ez'olweggulo. (Mak 15:33).
- l. Ku saawa 7:30 ez'emisana Yesu yayogerera waggulu eri Kitaawe nti Katonda wange, Katonda wange, kiki ekikundeseza?" (Mat 27:46).
- m. Ku saawa 8:00 ez'emisana, Yesu yagamba nti "Nina ennyonta" era nti "kiwedde" (Yok 19:28, 30).
- n. Ku saawa nga 9:00 ez'olweggulo Yesu yayogera ebigambo bye ebisembayo era nafa (Luk 23:46).
3. Ebintu eby'enjawulo ebyadirira okukomererwa kwe amangu ago.
- a. Waliwo ekikankano ne jjigi lya yakaalu ne liyulikamu (Mat 27:51).
 - b. Entaana zabikuka (Mat 27:54).
 - c. Omwami w'ekitongole nagamba nti Yesu mwana wa Katonda (Mat 27:54).
 - d. Ebibiina ne byekuba mu kifuba (Luk 23:48).

Eby'okuwandiika—

ENDAGAANO EMPYA I

Eby'okuwandiika —

- e. Amagulu ga babbi gamenyebwa okwanguya okufa kwabwe (Yok 19:31, 32).
- f. Olubirizi lwa Yesu lwafumitibwa (Yok 19:34).
- g. Yesu yaziikibwa (Yok 19:38-42).
- h. Entaana yatekebwako envumbo ne bateekako abakuumi (Mat 27:66).

Okumaliriza Essomo:

Kuno kumaliriza Endagaano Empya I, Enonyereza emilamwa n'emitwe gy'okuyigako mu niiri zonna enya. Emitwe gy'okuyiga girimu: Ebinyonyola Kristo, Kristo okuba Katonda ebikwaata ku bulamu bwa Kristo mu bufunze. Abatume ba Kristo, Ebyamagero bya Kristo n'okukomerewa kwa Kristo. Essomo eriddako mu nsengeka eno, Endagaano Empya II, linonyereza kuzaalibwa kwa Kkanisa.